

Opregte

HAARLEMSCHE

van

Vrijdagsche C O U R A N T

21 November.

Deze Courant wordt dagelijks met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 November.

In de jongste particuliere correspondentie uit Athene komen bijzonderheden voor, betreffende het uiteinde van den hoogbejaarden generaal en palicaren-hoofdman *Grivas*. Hij is te Missolonghi overleden aan de gevolgen van een hevigen aanval van het asthima, waaraan hij sedert vele jaren lijdende was. In den laatsten tijd had hij zich geweldig ingespannen, ten einde een corps van 3000 vrijwilligers op de been te brengen, waarmee hij zich in Acarnanie ophield, en dat hem eene onafhankelijke en voor de nieuwe Regering zeer verontrustende stelling verzekerde. Een buitenlandsch diplomaat zou dan ook van *Grivas* gezegd hebben, dat hij volkomen juist van pas gestorven is (cet homme ne pouvait pas mourir plus à propos). Aanstonds nadat zich de mare van zijnen dood verspreid had, heeft de Triumvir *Rufos* zorg gedragen, dat het lijk van *Grivas* door den aartsbisschop van Athene met veel plegtigheid ter aarde besteld werd, terwijl hij last gaf om het corps vrijwilligers op staanden voet te ontbinden.

Van den 13^{den} wordt uit Turin geschreven, dat zich den dag te voren uit *Garibaldi's* wond een stukje leder ontlast had. De deskundigen en het publiek noemden dit een hoogst gunstig verschijnsel.

Eerlang zal in den *Diritto* een zeer uitvoerig artikel verschijnen, door *Garibaldi* gedictieerd aan zijnen vriend, den majoor *Cairolì*. Het zal een berigt zijn van 's generaal's eigen levenservaringen, gedurende de laatste negen maanden. Tevens zal dit stuk den vorm en de beteekenis hebben van een manifest, en de volgende punten zullen daarin op den voorgrond staan: 1° onmiddellijk ontslag van het tegenwoordige ministerie; 2° opdracht aan den Koning van de dictatuur over het geheele italiaansche vaderland; 3° algemeene burgerwapening, met bevel om zich gereed te houden, ten einde op den eersten wenk aanstonds naar de Mincio te kunnen trekken.

In brieven uit Rome komt voor, dat Koning *Franciscus*, die omstreeks den 1sten dezer maand zijne villa te Albano verliet, thans in de hoofdstad teruggekeerd, zijnen intrek genomen heeft in het hem in eigendom toebehoorende paleis *Farnese*. Hij leeft daar geheel als bijzonder persoon, en voor den ingang van zijne woning is zelfs geen schildwacht te bespeuren. — Aan de terugkomst van Koningin *Maria* wordt vooralsnog zeer getwijfeld. Zij leeft voortdurend te Augsburg in de strengste afzondering; draagt, hoewel geen kloostergewaad, nogtans rouwkleederen; vergenoegt zich met het gezelschap van een kanarievogel, en arbeidt voor de leus aan eenig vrouwelijk handwerk, dat nimmer gereed komt. — Paus *Pius* doet zich een graf bouwen in Santa Maria Maggiore, het grootste van alle aan de H. Maagd gewijde kerkgebouwen ter wereld. Herhaaldelijk is Z. H. in de laatste weken kennis komen nemen van den voortgang van het werk, en het schijnt hem eene liefelijke gedachte te zijn, dat hij, die het leerstuk der Onbevleete Ontvangenis heeft mogen afkondigen, eenmaal rusten zal in de schaduw van deze grootsche Maria-kerk.

BERLIJN, 19 November.

Alhier is berigt ontvangen, dat de Kroonprins en de Kroonprinses te Rome hunnen intrek genomen hebben in het paleis *Casarelli*, waar de Prins van *Wales* hun gast is. De Kroonprins en de Kroonprinses zijn voornemens om tot aan het einde der thans loopende maand te Rome te vertoeven en vervolgens regtstreeks naar Florence te vertrekken. De Prins van *Wales* zou bij hen blijven tot den 27sten, den verjaardag der Prinses, zijne zuster, en dan naar Engeland terugkeeren.

Men verneemt, dat de hier ter stede vergaderde Provinciale Staten van Brandenburg met 56 tegen 4 stemmen besluiten hebben om den Koning een adres van getrouwheid aan te bieden, en dat Staten van vele andere provincien, bijeengekomen te Breslau, Stettin, Maagdenburg, Dusseldorp en elders, dit voorbeeld zullen navolgen.

Aan deze demonstratie wordt, in het tegenwoordige oogenblik, eene meer dan gewone beteekenis gehecht. Blijven de Staten, zoo redeneert men, bij het zamenstellen hunner adressen, binnens de grenzen der gematigdheid; vergenoegen zij zich met aan den Koning een getuigenis van hunne sympathie te doen geworden; onthouden zij zich daarbij van al hetgeen zou kunnen zweemen naar eene berisping van de beginselen, gehuldigd door het Huis der Afgevaardigden, dan zou dit laatste, ziende, dat het niet de éénige vertegenwoordiging is van de stemming des lands, daardoor op zijne beurt tot meer gematigdheid kunnen genoopt worden, en in dat geval zou er eenig uitzigt bestaan op het bijleggen van het thans aanhangige conflict. Gaan daarentegen de Provinciale Staten hunne strikte bevoegdheid te buiten, en stellen zij hunne opvatting regtstreeks tegenover die der Kamer, dan zou het oude representatie-systeem (de Staten) zoodoende het hoofd opheffen tegen het nieuwe (de Kamer); daaruit zou onvermijdelijk eene nieuwe botsing ontstaan, en, in plaats van bijgelegd, zou de strijd op deze wijze slechts nog meer aangewakkerd zijn.

De *Kölnische Zeitung* toont zich verontwaardigd over het artikel van de engelsche *Times*, betreffende graaf *Russell's* nota aan Denemarken [zie hieronder de berigten uit Engeland]. Het pruisische orgaan doet opmerken, dat de *Times*, die den tekst zelven dier nota niet onder de oogen heeft gehad, maar zich heeft vergenoegd met eene duitsche vertaling, overgenomen uit het weekblad *der Grenzboten*, oordeelt zonder volledige kennis van zaken. Voor het overige zou er niets vreemds in zijn, dat de *Times*, die steeds met Denemarken partijdig ingenomen geweest is, ook thans weder met hare gewone heftigheid voor de „vermeende belangen“ van dat Rijk in de bres springt.

PARIS, 18 November.

Het antwoord van den minister *Drouyn* op de bekende circulaire *Durando* is steeds een voornaam onderwerp der gesprekken in de staatkundige kringen. Het ontgaat de aandacht niet, dat de fransche Regering eerst zeer laat is overgegaan tot de bekendmaking van dat antwoord, en dit stuk heeft doen plaats in het officiële dagblad, slechts weinige dagen vóór dat hetzelfde met andere politieke bescheiden zou worden overgelegd in het italiaansche Parlement. De nu door de keizerlijke Regering aangenomen houding voldoet intusschen al weder aan geene der hier te lande bestaande partijen. De republikeinen, democraten en liberalen zijn, gelijk te naauwernood vermelding behoeft, alles behalve ingenomen met de door den heer *Drouyn* op den voorgrond gestelde beginselen, en schromen niet, zonder omwegen te verkondigen, dat de Regering een weg heeft ingeslagen, welke tot niets leidt, en zij eenmaal zal bespeuren, dat zij zich zelve zoowel, als Italië, ten ondergang voert.

De clericalen zijn mede ontstemd. Volgens hen, is het door den *Moniteur* medegedeelde diplomatieke stuk wel een tegenhanger van de depeches en de gedragslijnen van den staatsman, dien de heer *Drouyn* heeft vervangen, maar zal men te vergeefs in hetzelfde zoeken naar stellige verklaringen en afdoende gronden, waardoor waarborgen worden gegeven voor de toekomst. Het ministeriële antwoord zou het bewijs zijn, dat de toestand is gewijzigd, wat de personen en de taal betreft, maar geenszins, dat de staatkunde is veranderd. Volgens de clericalen, is het wel zeker, dat er niet wordt gedacht aan eene oplossing der zeer gewigtige vraagstukken, welke de geheele wereld in spanning houden. Zij doen opmerken, dat de minister goed begint en een geschiedkundig overzigt geeft, hetwelk aanvankelijk wel geschikt is om de gemoederen van alle katholieken met hoop te vervullen, maar dat, zoodra hij daarbij genaderd is tot het jaar 1859, zijn betoogtrant uiterst zwak wordt, zoodat hij eene geheel verkeerde voorstelling geeft van de eigenlijke verpligtingen, welke de fransche Regering te vervullen heeft.

Intmiddels behelst, naar het oordeel der clericalen, het ministeriële antwoord allezins gewigtige verklaringen. Onder anderen verwijt de heer *Drouyn* het italiaansche bewind, dat het, na den beruchten „condottiere“ te hebben verslagen, diens programma, wat betreft het regt, hetwelk Italië op Rome zou hebben, tot zijn eigen heeft gemaakt en de overgaaf van Rome, gepaard met de onteigening van het pausselijke grondgebied, heeft gevorderd. De minister verklaart „dat alle onderhandelingen daardoor onnoodig zijn gemaakt en elke poging tot schikking een ijdel woord is geworden“; welke verklaring, naar het gevoelen der clericalen, wel verdient, dat daarvan *acte* worde genomen. Maar Frankrijk had meer behoeven te doen en was verplicht geweest een einde te maken aan den *status quo*, hetwelk, volgens de clericalen, te gemakkelijker had kunnen geschieden, omdat het slechts één woord behoeft te spreken, één enkel gebaar te maken, om de italiaansche eenheid als kaf te zien verstuiwen.

De minister *Drouyn* laat zich in zijne depeche zeer scherp uit over de oproerige demonstraties, welke in Engeland ten gunste van *Garibaldi* hebben plaats gehad, met het zeer kennelijke oogmerk om dwang uitte oefenen op het gouvernement des Keizers. De minister acht het overbodig, bij deze gelegenheid in herinnering te brengen, dat de fransche vlag niet gewoon is voor bedreigingen terugte wijken. Deze woorden getuigen, naar veler gevoelen, van eene vrij sterke verkoeling, welke tusschen de fransche en britsche Regeringen is ontstaan, waartoe willigt hebben bijgedragen de grieksche en noord-americaansche aangelegenheden.

Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt verzekerd, dat eerlang eene zeer ernstige nota door den minister *Drouyn* naar Londen zal worden gezonden, waarin zullen worden gevraagd inlichtingen aangaande sommige in Engeland genoemde militaire maatregelen; aangaande de dubbelzinnige houding der britsche diplomaten, die omtrent de candidatuur van Prins *Alfred* voor den griekschen troon geheel andere verklaringen afleggen te Parijs, te Petersburg, te München en te Athene; eindelijk, omtrent de door Engeland tegenover Noord-America te volgen gedragslijn, nadat het had geweigerd met Frankrijk medetewerken tot herstel van den vrede tusschen de strijdvoerende partijen.

Zelfs zou Frankrijk zóó ver gaan van te verklaren, dat, in geval het niet mogt slagen in het herstel van den vrede, het zou overgaan tot de diplomatieke erkenning van de Zuidelijke Staten. Men voegt daarbij, dat de ministeriële depeche, welke bestaan door de officiële dagbladen aanvankelijk zal worden tegengesproken, werkelijk in dien zin is opgesteld. — Het ontbreekt niet aan personen, die vurig wenschen, dat deze mededeeling ongegrond zal worden bevonden.

— Er wordt steeds krachtig gewerkt voor de candidatuur van Prins *Alfred*. Aan de Grieken wordt, in geval hunne keus op dien jongen Vorst mogt vallen, het verleidelijke vooruitzicht der inlijving van de Jonische-eilanden voorgespiegeld.

PARIS, 19 November.

Uit Athene is berigt ontvangen, dat in Patras een militaire opstand uitgebroken was. Aanleiding had daartoe gegeven het ontbinden der vrijwilligers van *Grivas*. Deze lieden eischten de uitbetaling der hun toekomende soldij. Het gouvernement heeft geld gezonden, en daarmede was de zaak afgelopen.

Het zenden van twee fransche oorlogschepen naar den Piraeus is veroorzaakt geworden door het voortdurend

aangroeijen van de engelsche scheepsmagt in die wateren.

Men beweert, dat hier ter stede, en desgelijks in Groot-Brittannie zelf, niet één Engelschman gevonden wordt, die ernstig geloof slaat aan de grieksche candidatuur van Prins *Alfred*. Al hetgeen dienaangaande verhaald wordt, zou niets anders zijn dan verzinsels, uitgestrooid door de partij van den hertog van *Leuchtenberg*.

Er loopt een gerucht, dat de italiaansche minister *Rattazzi* bereid is om zich te schikken naar de conclusien van de nota des heeren *Drouyn de Lhuys*. Weigerde het italiaansche Parlement om den minister op dezen weg te volgen, dan zou hij dreigen met ontbinding.

De jongste officiële tijdingen uit Mexico houden in, dat, ten gevolge van hevige stormen uit het noorden, het land zoo goed als geheel gereinigd was van alle epidemische ziekten.

De danseres *Emma Livry* bekomt langzamerhand van hare brandwonden.

LONDEN, 18 November.

De *Times*, welke anders haar zegel pleegt te hechten aan de buitenlandsche staatkunde van het ministerie, en haar niet zelden met warmte ondersteunt, laat zich heden zeer ongunstig uit over de depeche, waarin graaf *Russell* onlangs aan den britschen gezant bij het deensche Hof zijne meening omtrent de bekende Sleeswijk-Holsteinsche kwestie heeft medegedeeld, en welke dezer dagen door een duitsch nieuwsblad openlijk bekend gemaakt is. „In lang (zegt de *Times*) hebben wij geene depeche onder de oogen gehad, die zoo onnoodig is en welke eene zoo schadelijke strekking heeft. Dit stuk, en ook andere door dezelfde hand opgestelde depeches lezende, kunnen wij de vraag niet onderdrukken, of het tot voordeel van Engeland strekt, dat onze minister van Buitenlandsche Zaken zich aanstelt als de leermeester-generaal van het menschedom en scherpe berispingen of uitgewerkte instructien voor Vorsten en volken uitvaardigt. — De tusschen Denemarken en Holstein, of tusschen Denemarken en Sleeswijk opgerezen kwestie is eene bekende zaak; alles wat daarover te zeggen valt, hebben wij voor lang in ons blad medegedeeld; het is dus onnoodig, dat alles weer optealen. De geheele kwestie komt in wezenlijkheid hierop neder, of de deensche monarchie zal blijven bestaan, dan wel in twee of drie kleine Staten gescheurd zal worden. De deensche beschouwing is, dat het geheel zal aangemerkt worden als eene éénheid, waarin de onderscheidene provincien naar gelang van hare bevolking vertegenwoordigd zullen worden. De duitsche beschouwing is, dat niet alleen Holstein, maar ook Sleeswijk zooveel mogelijk van Denemarken afgescheiden moet worden, en wel derwijze, dat zij tot onafhankelijke Staten, onder het bestuur van dezelfde Kroon, gemaakt zullen worden. Voor Duitschland is het eene zaak van eeroovering; voor Denemarken is het eene levenskwestie. Onder deze omstandigheden neemt graaf *Russell*, alsof hij onder den eenen of anderen nieuwen invloed schreef, de taak op zich om als het ware eene organieke wet voor de deensche monarchie op te stellen, waarbij alles wat plegtig omtrent de zaak bepaald was, omvergeworpen, en van de sedert jaren door Engeland gevolgde staatkunde geheel en al afgeweken wordt.

„Als wij in eene op de zaken van een onafhankelijken Staat betrekking hebbende depeche eene zinsnede vinden als deze: „Het beste middel om voor het vervolg daaraan een einde te maken, zal zijn om aan Sleeswijk eene volkomene onafhankelijkheid toetestaan“, dan moeten wij vragen, of het de plicht van een britschen minister van Buitenlandsche Zaken is, Englands internationale aangelegenheden te leiden, dan wel, zich optewerpen als den meester in alle dingen en overal. Bovendien komt het vreemd voor, dat juist terwijl de erfgenaam der britsche Kroon op het punt is van met eene deensche Prinses in het huwelijk te treden, een minister van Koningin *Victoria* uit eigene beweging aan een gouvernement, aan hetwelk hij evenmin bevoegd is voorschriften te geven als aan Frankrijk of aan Rusland, zulke dingen zegt als in de volgende zinsneden vervat zijn: „Holstein en Lauenburg behooren alles te hebben wat het Duitsch-Verbond voor hen vordert“; „Sleeswijk behoort de magt te hebben om zich zelf te besturen en niet in den Rijksraad vertegenwoordigd te zijn.“

„Wie der partijen ook het regt aan hare zijde moge hebben, het kan niet de taak van een britsch minister zijn, zoo uit de hoogte zich uittelaten over de allergewigtigste belangen van andere Staten. Dergelijke aanmatigende en toch onvermogen bemoezucht is het, die onze buitenlandsche staatkunde zoo menigmalen het hoofd heeft doen stooten, en welke den invloed van onze raadgevingen vermindert, als deze gepastelijk en op goeden grond gegeven kunnen worden.“

— De te Nieuw-York gevestigde correspondent der *Times*, onder dagteekening van 4 en 5 November melding makende van de door de democratische partij in dien Staat bij de verkiezingen behaalde overwinning, stelt dezen uitslag voor als eene zeer opmerkelijke en belangrijke gebeurtenis, die op den oorlog met het Zuiden, en in het algemeen op den loop der zaken in Noord-America een gewigtigen invloed kan uitoefenen. De uitslag dezer verkiezing toont, dat de ultra's, die, het koste wat het wil, nu aan de slavernij een einde verlangen gemaakt te zien en, om weder meester in het Zuiden te worden, de Separatisten tot den laatsten man zouden willen uitroeijen, bij de meerderheid der bevolking, althans in den Staat Nieuw-York, welke tot dusver de aan het bestuur zijnde partij krachtig ondersteund had, geen bijval meer vindt. — Ook in den Staat Nieuw-Jersey heeft de democratische par-

bij de verkiezingen de bovenhand erlangd. In Massachusetts is de ultra-republikeinsche gouverneur Andrew Hokezen, doch met eene veel kleinere meerderheid dan vroeger, en in Boston, de hoofdstad van dien Staat, heeft hij ruim 1500 stemmen minder dan zijn mededinger bekomen. Ook de schrijvers van de Times ontwikkelen heden hun gevoelen, dat de uitslag der verkiezingen in de noordelijke Staten hoop geeft, dat het woord „schikking“ weldra meer algemeen in Noord-America gehoord zal worden. — De beurs was heden iets williger. De 3 pc. gecons. 93½ à ¾ g. g.; op tijd 92½ à ¼ ex div.

BRUSSEL, 20 November.

De heer Vervoort, de tegenwoordige voorzitter der Kamer, is lid van de Antwerpsche deputatie en wordt door het clericale Journal des Bruxelles hevig aangevallen, omdat hij niet het voorbeeld volgt van zoovele Antwerpenaren, die, ten blijke van protest tegen de Regering, wegens de versterking der koopstad, hunne openbare betrekkingen hebben nedergelegd. Volgens het clericale blad, heeft de meerderheid en de Regering, door de benoeming van den heer Vervoort, geantwoord op de door de Antwerpsche bevolking aangenomen houding, maar had de heer Vervoort, vermits dat antwoord niets nieuws behelst, zich niet moeten laten gebruiken tegen diegenen, welke hij, volgens roeping en plicht, moet vertegenwoordigen. Het geldt hier de betrekking tusschen den kiezer en den gekozene. In de laatste tijden is de zonderlinge leer gepredikt, dat de volksvertegenwoordigers vrijheid hebben om zich tegen hunne kiezers te verklaren, door welke zij bekleed zijn met eene soort van goddelijk recht, wanneer het op de ondersteuning van het ministerie aankomt. Zulks is echter, naar de meening van het Journal de Bruxelles, geheel in strijd met alle zuivere constitutionele beginselen, krachtens welke de kiezer soeverein is, die zich doet vertegenwoordigen door de zoodanigen, welke zijne denkbeelden en overtuiging zijn toegedaan. Als men het mandaat van eenig kiezers-collegie heeft aanvaard, dan heeft men daardoor de verplichting op zich genomen om met dat collegie in overeenstemming te blijven, of, ingeval van verschil, het mandaat terugtegeven.

Naar men verneemt, zal de aangekondigde groote volksvergadering te Antwerpen, onder de leiding der zogenaaemde commissie voor de militaire servituten, geen plaats hebben, bij gebrek aan een geschikt lokaal. Van eene ministeriële zijde wordt verzekerd, dat alle eigenaren van groote zalen bepaald geweigerd hebben medetewerken tot het doen voortduren van eene spanning, die het grootste gedeelte der bevolking hoogelijk mishaagt. Van dien kant wordt daarbij gevoegd, dat reeds verscheidene raadsleden berouw gevoelen over het besluit om hunne betrekking nederteleggen, en mag men het einde voorzien van eene beweging, die zonder doel is en daarenboven aanleiding geeft tot verdeeldheid tusschen mannen, die in het welbegrepen belang des lands zich met elkander moeten verstaan.

's GRAVENHAGE, 20 November.

Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer over de begroting voor het departement van Justitie heeft de heer v. Logchem gewaard op de ongelagenheden, voortspruitende uit altijd nog bestaande fransche verordeningen op den openbaren verkoop, en de heer de Meester op de schade, welke door den nieuwen afstandswijzer aan de personen, die als getuigen worden opgeroepen, wordt berokkend; alsmede op de ongelijke bescherming der eigendommen, die, naar zijn inzien, uit het verlenen van gratificatie door bijzondere personen aan veldwachters kan voortvloeijen.

De heer Heemskerk Az. heeft zich herinnerd, dat de minister van Justitie, even als het hoofd van het tegenwoordige bewind, zich heeft verklaard tegen de tot stand gebrachte wet op de inrigting der regterlijke magt, en heeft verlangd te vernemen, of de minister die wet, zooals zij daar is, wil aannemen, dan of Z. E. nog eene aanmerkelijke wijziging derzelve denkt voortstellen. Wijzende op den vloed van adressen, welke uit al de oorden des lands tegen de nog aanhangige verordening zijn ingediend, is het den spreker nogal bedenkelijk voorgekomen, of het belang des lands kan vorderen om eene orde van zaken te vestigen, die op zoo vele plaatsen zooveel ontevredenheid verwekt. Het is hem ook geraden voorgekomen, het tijdpunt der invoering, gesteld op September 1863, nog eenigzins te verschuiven.

Vrij algemeen is eene spoedige invoering van de nieuwe inrigting als zeer wenschelijk voorgedragen, opdat een einde moge komen aan de bestaande onzekerheid, die niet bevorderlijk kan worden geacht voor de achtbaarheid van de regterlijke magt. Ook is aangedrongen op het aannemen van een vast gevangenisstelsel.

In antwoord op de gemaakte bedenkingen heeft de minister te kennen gegeven, dat men eerlang eene nieuwe verordening op de openbare verkooppingen te wachten heeft, en heeft Z. E. de dengelijkheid van den nieuwen afstandswijzer verdedigd. Hij heeft zich overtuigd verklaard van de noodzakelijkheid om aan de thans bestaande onzekerheid van het regtswezen een einde te maken, en heeft van zijne zijde getracht dit zooveel doenlijk te bespoedigen. Het advies van den Hoogen Raad op het ontworpen Wetboek van Strafvordering is reeds ingekomen, doch dat van den Raad-van-State is, ter zake van de veranderde inrigting van dit collegie, nog te wachten. Eenig uitstel van den tijd der invoering is ook den minister wenschelijk voorgekomen, en wat betreft de ongelagenheden van langdurige preventieve gevangenis, heeft Z. E. verklaard, dat hij, zoozeer als iemand, genegen is om deze tot het onontbeerlijke te beperken.

De heer Schimmelpenninck heeft verklaard, dat hij zijne stem ook aan de begroting zal weigeren, ter zake van de beginselen der Regering, betreffende de koloniale aangelegenheden.

Bij de overweging der verschillende afdelingen is nogmaals gewaagd over de noodzakelijkheid van het aannemen van een vast stelsel, ten aanzien van het gevangeniswezen, en aanmerking gemaakt op den bouw van een cellulair gesticht te Rotterdam, terwijl er in het Noorden veel meer gebrek is aan cellen, dan in het Zuiden. Ook is aangetoond, dat, bij de bestaande wet op het lager onderwijs, het school-onderwijs in de gevangenis noodwendig voorziening vereischt. De minister heeft verklaard, dat de vervolg, welke deswegens in Alkmaar heeft plaats gehad, buiten zijne voorkennis is ondernomen.

Na de goedkeuring der afdelingen, is de begroting (gelijk gemeld is) aangenomen.

Uit het verslag van de commissie, belast met het onderzoek der opgave van de werkzaamheden der Munt, blijkt, dat in de laatste 10 jaren zijn geslagen ruim 1086½ miljoen goedgekeurde zilveren en koperen stukken, ter waarde van 107,138 en alzoo f 10,088,211 meer dan in de elf voor-

penningen, hier te lande in omloop (waarvan gemiddeld 50 miljoen bij de Bank), wordt begroot op f 144,612,904, en dat der zilveren pasmunt op f 6,656,916. — Het munt-collegie acht eene hermuting van de koperen pasmunt hoogst noodzakelijk tot gering van de belgische koperen munt, en hare vervanging door eene andere, zooveel mogelijk in voorkomen verschillende van de belgische muntstukken.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer zijn heden de algemeene beraadslagingen over het vijfde hoofdstuk (de Binne- en Zaken) der staatsbegroting reeds afgelopen, en is men met de beoordeeling van de bijzondere bepalingen gevorderd tot de derde afdeling, betreffende de militie. De heer v. Heemstra heeft zich verklaard tegen het hooge cijfer; de heer v. Goltstein tegen de koloniale politiek van het bewind. De heer Groen heeft de zaak van het onderwijs in haren geheel omvang besproken.

HAARLEM, 19 November.

In de bijeenkomst van den gemeenteraad van heden is, op voorstel van B. en W., op de rekest van M. F. Benruadt en M. Paulen, huisvrouw Soetermans, tot aankoop eener poort in de Sparenwouderstraat, afwijzend beslist.

Met algemeene stemmen is besloten, de betrekking van stads-bibliothecaris op nieuw te vervullen, en, met 16 tegen 3 stemmen, dat de Raad de benoeming aan zich verlangt te houden, zonder daarvoor eene aanbeveling te ontvangen.

Op den brief van heeren regenten van het Barbara-gasthuis is besloten, hun een eervol ontslag als zoodanig te verleenen, met dankbetuiging voor de bewezen diensten.

De door commissarissen van de Industrie- en Teeken-school ontworpen instructie voor de onderwijzers en het reglement van orde voor de leerlingen is vastgesteld.

Naar aanleiding eener voordragt van B. en W. zijn tot hulp-onderwijzers benoemd voor school B. F. F. Milatz en voor school C. J. G. Wassenburg.

De voorzitter heeft aan de orde gesteld de voordragt van B. en W. tot het inrigten van het rioolstelsel voor den afvoer der vuile stoffen van de fabrieken. Naar aanleiding van de door sommige leden in het midden gebrachte bedenkingen, is, met het oog op den staat van de stads-geldmiddelen, het onvolledig aanbod der fabrikanten, en den tegenwoordigen toestand der fabrieken, besloten, de beslissing dezer zaak voorloopig een jaar te verdragen.

De heer dr. L. J. Egeling, welke den 2den December als stads-geneesheer zou moeten aftreden, heeft bij adres te kennen gegeven, dat hij bereid is eene nieuwe benoeming aan te nemen. De voorzitter heeft in bedenking gegeven om dadelijk tot eene nieuwe benoeming overtegaan. Sommige leden hebben uitstel verlangd, en, met 11 tegen 7 stemmen, is tot dit laatste besloten.

De voorzitter heeft berigt, dat de heeren Zocher hebben te kennen gegeven, een ontwerp te hebben vervaardigd voor de bebouwing van den Prinsessen-tuin, en bereid zijn den Raad, met de vereischte inlichting, daarvan inzage te geven, en dat door hem voorzitter met de leden het noodige zal worden bepaald, om aan de heeren Zocher daartoe de gelegenheid te verschaffen.

HAARLEM, 20 November Telegrafische Berigten.

PEST, 19 November. De Keizer heeft aan al de wegens staatkundige misdrijven door de krijgsmaden veroordeelde personen, de vlugtelingen daaronder begrepen, onvoorwaardelijk kwijtschelding van straf verleend, en heeft gelast, dat de nog hangende aanklagen als vervallen zullen worden beschouwd.

PETERSBURG, 20 November. De heer Budberg is benoemd tot gezant te Parijs, en de heer Oubril, tot gezant te Berlijn.

MARSEILLE, 20 November. Hier ontvangene brieven uit Athene, van den 15den dezer, melden, dat de vertegenwoordigers der drie groote beschermende mogendheden met den telegraaf berigt van hunne Regeringen hebben bekomen, dat deze de onderling aangegane overeenkomst, om de Pruisen harer regerende Huizen van den griekischen troon uittesluiten, hebben vernieuwd. Dien ten gevolge was Prins Humbert van Savoye nu de eenige veevende candidaat voor den troon. — Het liet zich aanzien, dat het bij de verkiezing onstuimig zou toegaan. Twee te Athene gevestigde clubs zochten het Voorloopig Bewind te overheerschen. In de hoofdstad was het rustig; maar men vreesde, dat de bijeenkomst der Nationale Vergadering verschoven zou moeten worden.

BERLIJN, 20 Nov. De ministeriële Kreuz-Zeitung meldt, dat de Koning, in zijn antwoord op de HD. uit verscheidene oorden der provincie Saksen aangeboden aanhankelijkheidsadressen, o. a. verklaard heeft, dat hij de in de genoemde provincie bestaande organisatie zou handhaven; — dat hij dikwijls reeds ondervonden had, dat zijne woorden kwalijk verstaan werden; — dat hij de van zijnen broeder overgenomen Constitutie bezworen had, en haar met naauwgezetheid zou handhaven in den geest van zijn programma van November 1858; — dat het echter op aan kwam om met de Constitutie te regeren en 's lands welzijn te bevorderen; — dat dit in Pruisen de plicht van den Vorst is; — dat de Landsvertegenwoordiging hem door constitutionele medewerking tot de wetgeving behoort bij te staan, doch verder zijne regering niet mag belemmeren.

De oudste dochter van den dichter Gottfried August Bürger is in 85jaren ouderdom te Remse, in Saksen, overleden. — Het gedenkteeken, te Göttingen op Bürgers graf gesteld, is dezer dagen aldaar ontdekt en gereinigd.

SCREEPSTIJNDINGEN.

AMSTERDAM, 20 November. Den 19den dezer in **TEXEL** BINNENGEKOMEN: de stoomb. Magnet, Londen; Jaulina, ten Cate, Newcastle; Gertrude, Heyen, Wyburg; Diana, Harmsen, Uleaborg; Porsgrund, Mörck, Porsgrund.

UITGEZEILD: Albatros, Koch, Suriname; Henriette, Dyker, St. Thomas; Mary Bartlett, Gilchrist, Cardiff; Hillechina Gezina, Pik, Hull; Margaretha Antina, de Boer, avontuur. Wind o.

Den 19den dezer in **HELVOET** BINNENGEKOMEN: Honigb, van der Valk, Batavia, l. v. Brouwershaven; destoomb. Pioneer, Cardiff; Czarina, Shearer, Sunderland; de stoomb. Admiral Cator, Hartlepool; Remelia Johanna, Schotema, St. Petersburg; Equator, Hansen, Elisabeth, Stoppelkamp en Louisa, Koopman, alle 3 van Riga; Emma, Kagelmacher, Pernau; Jonge Wicher, Kuitze, Dantzig; Vlaardingen, Goudswaard, Bergen.

UITGEZEILD: Kinderdijk, Zwanenburg en Cornelia, de Vries, Batavia via Brouwershaven; de stoomb. Earl of Auckland, Londen. Wind o.

Den 19den dezer in **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: Filez, Nicholson, Newcastle naar Rotterdam; Favorite, Burgill, dito naar Dordrecht; en uitgezeild: de stoomb. Rhône, Marseille.

Den 19den Aug. te Nagasaki binnengek.: Calypso, Poolman, Amst. Den 13den Aug. te Yotuhama binnengek.: Dolfin, Gollards, Amst. Den 31sten Oct. te Konstantinopel binnengekomen: Nicolaas, Ryff, Newcastle.

Den 4den dezer van Galipoli uitgezeild: Burgemeester van Settle, Giesen, Falmouth.

Den 9den dezer te Bilbao binnengek.: de Hoop, Manneken, Roth.

Den 17den dezer te Douvres binnengekomen: Diana, Masdorp, Buenos Ayros naar Antwerpen.

Gepraaid: 23 Oct., op 34° n. b. en 42° w. l., Ortelius, Grooth, Batavia naar Amsterdam.

AMSTERDAM, 20 November. Heden zijn in Texel binnengekomen: Ondine, Bordeaux; Graaf van Rechteren, Hull; — en zijn uitgezeild: Jane, Ruvena, Newcastle; Johan Cornelis, Curaçao; Alice, Drammen; Dido, Napels.

BEURS VAN AMSTERDAM. Prijzen der Effecten. 20 November 1862. 4½ ure.

Thesaurie 3½ p	88¼	—	Insch. Ass. 6	537½	—
NEDERLAND.			Cert. " 6	53¼	5½
W. Schuld 3½ p	63¼	15½ 63%	POLEN.		
" 3 " 3	75¾	7½ 75¾	Aand. f. 500 f	164¾	—
" 4 " 4	99½	¾ 99½	Oblig. 4 p	—	—
O.-L. leen. 4 " 4	98½	—	PRUISSEN.		
Amort. Rd. 3½ p	—	—	Oblig. 4½ "	—	—
Handelm. 4½ p	139%	—	" 5 "	—	—
Aand. Holl. Sp.	—	—	OOSTERRIJK.		
Leening. 4 p	—	—	Obl. Goll. 5 p	—	—
Aand. R.-S. 4 " 4	—	—	" " 4 "	—	—
R.-Sp. 2 L. 4½ p	—	—	" Met. 5 "	54¼	¾ 54%
BELGIE.			" " 2½ "	27%	—
Cert. 2½ p	—	—	" r. Amst. 5 "	75%	—
" Rot. 2½ p	55%	—	" Nat. 54.5 "	627½	¾ 62%
SPANJE.			Bankakten	747	749 749
Oblig. 3 p	45%	—	Aand. 1854	224½	—
" 3½ p	53¼	5½	" 1860	421½	422½ 422½
" Bin. 3 " 4	49¼	—	BRAZILIE.		
Amort. Schuld	22½	5%	Geldl. 24. 5 p	—	—
Bew. Coup.	—	—	" 39. 5 "	—	—
PORTUGAL.			" 60. 4½ "	91%	—
Oblig. 3 p	45%	7½	PERU.		
" 50/60 3 " 3	44¼	¾	Geldl. 54 4½ p	—	—
" uitgest.	—	—	ECUADOR.		
RUSLAND.			Obl. 1855	161½	—
Hope & Co. 5 p	101%	—	VENEZUELA.		
" 28/29 5 " 5	100¾	—	Oblig. 3 p	23%	1½ 23%
" 31/33 5 " 5	83½	—	" 1½ "	11%	12
" 1840 4 " 4	75½	5½ 75½	GRENADA.		
Or. 2 3 4 L. 4 " 4	75%	15½ 75½	Oblig. 4½ p	19	—
" 5 Leen. 4 " 4	—	—	MEXICO.		
Obl. 5 Ser. 5 " 5	83¾	—	Oblig. 3 p	31¼	5½
" 6 " 5 " 5	90%	—	N.-AMERICA.		
" Lond. 4½ p	—	—	Bankakten	—	—
" 1859 3 " 3	58¾	—	Ill. Spw. Aand.	—	—
" bij Hope 4½ p	89¾	—	Obl. C. B. 7 p	79%	80 79%

Handelm. kont. 139%; Portugal 1862, 44½, 44%, 44%; Rusl. Admin. Hamb. 82; Rusl. 1862, 90½, 90%, 90½; Russ. Sp. volg. 197½; 197½; 3½ pct. Pruis. Aand. 223; Oostenr. Aand. 1839, 332; Braz. 1852/58, 91%; Gren. uitg. 1½ pct. 6½, 6½; Gren. afgest. 12, 12½, 12; dito 1 pct. 6½, 6½; Galv. Spw. 21½; Griek. 14½, 14½, 14½; R. Gr. 14, 14½, 5 pct. Met. div. dat. 53¼.

Koers van het geld: Bel. 4. Prol. 4. Disk. 4. Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit: BOON HARTSINCK, DE BEAUFORT, President. 1e Secretaris.

De binnenl. fondsen onveranderd. — Grieken iets williger. Grada's meer aangeboden. Voor 't overige weinig verandering.

Prijzen der Coupons: Metal. f 23,60; Dito Nat. f 28,80; Dito Eng. per £ f 11,57½; 3 pct. Eng. per £ f 11,57½; Fransch f 55¼; Belg. f 55¾; Pruis. f 347½; Hamb. Russ. f 33½; Russ. Z. R. f 34; Pools. in Fl. f 26½.

WEEKEN, 20 November. De 5 pc. Met. 71.20; nat. 82.90. Londen, 20 November. De 3 pc. gecons. 92½. Mexico 33¼ à ¾. Parijs, 20 November. De 3 pc. renten 70.37½. Spanje 50½ en 45½.

SPECIECOURS.

Amsterdam, den 20sten November 1862. Nieuwe Ducaten f 0,00 à f 0,00. O. gerande dito f 5,50 à f 5,60. Wigtige Engelsche Souvereinen f 11,65 à f 11,75. Dito Pistolen f 9,50 à f 9,60. Nieuwe Louis d'Or f 0,00 à f 0,00. Stukken van 20 fr. f 9,25 à f 9,35 het stuk. Baren Goud en Goud den Specien van f 1442,60 per N. P. fijn 9¾ à 10¾ pc. Zilver van 900 à 850 d. f 104,20 à f 105,00 per N. P. fijn. Piasters f 2,55 à f 2,60. Fransche Kroonen f 2,70 à f 2,75. Stukken van 5 fr. f 2,33 à f 2,36. Brabandsche Kroonen f 2,65 à f 2,70. Pruisische Daalders f 1,72 à f 1,75. Tiengulden-stukken f 9,65 à f 9,75.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 November. Tarwe slap en 20 c. lager verkocht; 66 à 70 p. Ommel. f 7 à f 7,80; 66 à 70 p. Old. f 6,80 à f 7,60. Rogge nagenoeg als voren; 70 p. o. f 7,40; 62 à 66 p. n. f 6 à f 6,80. Boekweit nagenoeg als voren; 60 à 64 p. g. zand f 4,85 à f 5,65. Gerst vond minder kooplust en werd iets lager verkocht; 48 à 54 p. w. f 3,45 à f 4,90; 54 à 56 p. z. f 4,35 à f 4,85. Haver over 't geheel niet vlugger; 40 à 50 p. dikke f 2,85 à f 3,85; 36 à 40 p. w. v. f 2,60 à f 3. Paardenboonen f 5,50 à f 6,25. Koolzaad f 13,75 à f 15,35. Gort stil; grove f 8 à f 9; parel f 11,25 à f 15. SNEEK, 18 November. Boter f 46.

249de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse. 4de Lijst. Geene.

ROTTERDAM, 19 Nov. Door den alg. kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente alhier is, uit het bevoens vermelde zestel, het volgende drietal van predikanten opgemaakt: DD. F. C. A. Pantekoeck, te Schiedam; B. ter Haar Bz., te Nijmegen, en J. Posthumus Meyjes, te Groningen.

*** ATTENTIE.

Spr. 14:31. Die zich over den nooddriftigen ontfermt, eert diens Maker.

Door omstandigheden, buiten schuld, verkeert een huisgezin (waaronder de moeder, eene weduwe), in grooten nood. Op uwe liefde, weldadige landgenooten, rekt het, en de Heere moge het u vergelden. Met eene som van f 400 à f 500 is het gered. De eerw. HH. DE VIJVER, te Vlissingen, LOOIS, te Woerden en S. G. JORISSEN, emer. predt. te Utrecht, zullen zich met de ontvangst der liefdegaven belasten. Van elke gift zal dankbare melding gemaakt worden in deze Courant.

Nieuwe Schouwburg, HAARLEM.

Sonnabend den 22den November 1862,

GROSSES-CONCERT.

Die mit Ruhm bekante

SCHWARZBACHER-KAPELLE,

unter Leitung der

Kapellmeister A. LUFT, aus Prag.

Aanvang ten half acht ure.

PRIJZEN DER PLAATSSEN:

Baloon f 1,50. Tweede Loges f 1,25. Amphitheater en Bak f -.75. Gaanderij f -.40.

NB. Plaatsen zijn dagelijks te bespreken aan den Schouwburg, tegen 10 Cents extra per plaats, van 's morg. 10 tot 3 ure.

H. MEIJER, Director

**** SALON DES VARIÉTÉS** van Amsterdam, onder Directie van P. BOAS en N. JUDELS, in den Schouwburg buiten de Houtbarrière, te Haarlem.
Woensdag 26 November: **DERTIG JAREN TOONEELDIENT** of eene Voorstelling ten voordeele van een Oud-Souffleur, vrolijke Vaudeville in 5 Tafereelen, waarin de Hoofdrol door den Heer JUDELS zal vervuld worden. Na hetzelve: **DE REGIMENTSKINDEREN**, nieuwe Vaudeville in 2 Afdeelingen, naar het Fransch, waarin Mevr. CORIJN de Hoofdrol zal vervullen.
Aanvang 7 ure.

**** Getrouwd:**
ZWOLLE
19 November 1862.
G. L. NICOUDE
en
R. F. L. S. THÉLIN.

**** Getrouwd:**
s GRAVENHAGE,
19 November 1862.
J. A. J. MERTENS,
wonende te Cleve, met
C. M. COOL.

**** Getrouwd:**
AMSTERDAM,
20 November 1862.
E. P. J. VAN DER HURK,
Med. Doctor te Haarlem, en
T. E. DE GRIJS.

**** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER**
D. VAN AKEN, geliefde Echtgenoot van
G. J. VAN BEUSEKUM.
WAARDENBURG, 17 November 1862.

**** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER**, Vrouwe G. WUNDER, geb. VEENHOVEN.
WAGENINGEN, 17 November 1862.

**** Voorspoedig bevallen van een' ZOON**, Baronesse VAN WASSENAER, geboren Baronesse VAN BALVEREN.
Huize HOEKELUM, den 17den November 1862.

**** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON A. TERMEULEN**, geliefde Echtgenoot van
Huize Boom-Bosch, J. TRAKRANEN Bz.
te Breukelen, 17 November 1862.

**** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON**
P. H. WIJERS, JORDAAN.
DEVENTER, den 18den November 1862.

**** Bevallen van eene DOCHTER J. B. C. ROEST**
VAN LIMBURG — VAN DEN BOSCH.
ROTTERDAM, 18 November 1862.

**** Voorspoedig bevallen van een' ZOON H. M. BLOM**, geliefde Echtgenoot van
MIDDELIE, Eenige kennisgeving.
18 November 1862.

**** Bevallen van eene DOCHTER C. A. VAN DORSER**, geliefde Echtgenoot van
DORDRECHT, P. J. 'T HOOFT C. Gzn.
19 November 1862.

**** Na eene genoegelijke Echtvereniging van bijna 23 jaren**, overleed heden, tot bittere droefheid van mij en mijne 4 Kinderen, in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn hartelijk geliefde Man TIEMEN KAMMAN, in leven Koopman. Hevige koorts maakte een einde aan zijn leven.
J. KAMMAN — KUIPER.
KUIJRE, 9 November 1862.

**** Den 10den November 1862**, overleed te Varsseveld mijn Schoon-Broeder, de Heer JAN FREDERIK ROGGE, in den ouderdom van ruim 54 jaren. J. G. BECKING.
HOOG-ZWALUWE, den 14den November 1862.
Eenige en algemeene kennisgeving.

**** Onze innig geliefde eenigste Dochter JOHANNA CORNELIA** bezweek heden aan eene korte doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 14½ jaar.
BENNEKOM, A. VAN DAALEN.
16 November 1862. C. L. VAN DAALEN,
Eenige kennisgeving. CAU.

**** Heden overleed mijne waarde Behuwd-Zuster**, Mevrouw MAGTILDA GERARDINA LATOUR, in den ouderdom van 55 jaren. D. A. KELLER.
AMSTERDAM, 16 November 1862.

**** Heden overleed alhier**, in den ouderdom van ruim 82 jaren, Mevrouw M. M. VAN OS.
s GRAVENHAGE, 17 November 1862.
Eenige kennisgeving.

**** Op den 10den September overleed te Passaroean**, in den ouderdom van 34 jaren, mijn geliefde oudste Zoon PIETER, in leven Ingenieur bij 's Rijks Stoomwezen te Soerabaya, Echtgenoot van E. SIBURGH.
s HAGE, S. ESSENIUS GREEFF.
18 November 1862.

**** Heden overleed te 's Gravenhage mijne eenige Zuster**, Mevrouw SUSANNA ELISABETH BERCKENKAMP, oud 58 jaren. D. C. BERCKENKAMP.
KATWIJK-BINNEN, 18 November 1862.
Eenige kennisgeving.

**** De ondergeteekende betuigt**, ook namens de verdere nablijvenden, zijnen opregten en hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling, ontvangen bij het overlijden van den Wel-Eerwaarden Zeer-Geleerden Heer B. T. Lublink Weddik.
A. L. WEDDIK.
UTRECHT, 19 November 1862.

**** Hoogst gevoelig voor zoo velerlei ondervonden deelneming**, gedurende de ziekte en bij het afsterven van mijnen dierbaren Echtgenoot, Nicolaas Bosboom, betuig ik, ook namens de Betrekkingen van den overledene, langs dezen weg, mijn innigen dank.
s GRAVENHAGE, L. M. M. TEN KATE VAN LOO,
19 November 1862. Wed. N. Bosboom.

**** De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBURGH** en Wed. W. BORSKI, adverteren, dat de **COUPONS** der 4 pCts. Russische Certificaten in Zilver, 1ste en 2de Leening, van hunne Administratie, verschenen 1/13

Augustus 1862, van Heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met f 16.86.
Alsmede dat ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandse plaatsen zijn bepaald als volgt:
te Londen met £ 1.8.10; te Parijs met frs. 36.08; te Hamburg m. B° Mk. 18.15.6, te Frankfort a/m. 24 v. f 16.58, en te Berlijn met D. 9.21.
Voorts wordt geadverteerd, dat den Kantore voornoemd, mede van Heden af, zullen worden betaald de Renversalen afgegeven voor de Uitgelote 4 pCts. Russische Certificaten voormeld, van dato 1 Julij tot 6 Augustus 1862 ingesloten, met f 843.— per Z. R. 500.—
Amsterdam, 20 November 1862.

FAILLISSEMENT.
Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, van den 18den November 1862, geregistreerd, is HERMANUS HENDRICUS ANTONIUS OLDING, Winkelier in de Gierstraat aldaar, verklaard te zijn in staat van Faillissement, met benoeming van den Edel-Achtbaren Heer Mr. P. TEDING VAN BÉRKHOUT, tot Regter-Commissaris en Mr. F. L. WILLEKES MACDONALD, Procureur (Kantoor Jansstraat Wijk 1, N°. 4) tot Curator. Dit Faillissement is verklaard te zijn opgevalen den 17den November 1862. Voor Extract conform,
WILLEKES MACDONALD.

**** Al degenen die iets te vorderen hebben van den onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaardden Boedel van wijlen den Heer ANTHONIE BANGE**, overleden te Nieuwveen, den 13den October 1862, gelieven daarvan vóór of op den 15den December e. k., opgave te doen aan de Heeren J. H. KEUSS, te Alphen of J. P. BRONKHORST, te Nieuwveen.

**** Aan eene Dag- en Kostschool**, met een klein getal Leerlingen, wordt verlangd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, H. G., geëxamineerd in het Fransch (art. 1); meerdere bekwaamheden strekken tot aanbeveling. Men vindt er tijd en gelegenheid tot verdere bekwaaming. Brieven franco, Litt. A. S., bij den Boekh. J. W. SWAAN, te Arnhem.

**** Een HULP-ONDERWIJZER**, in staat de Fransche Taal en Wiskunde te helpen onderwijzen, bekend met de Engelsche en Hoogduitsche Talen, zag zich gaarne tegen 1 Januarij a. s., geplaatst aan eene Inrigting voor uitgebreid Lager Onderwijs, waar tijd en gelegenheid bestaat tot verdere opleiding. Adres onder Letter P., bij den Boekverkooper P. VAN KATWIJK JUNIOR, te Schiedam.

SECRETARIE.
Op de Secretarie der Gemeente Haarlemmermeer, wordt tegen 1 Januarij a. s. als *Klerk* gevraagd, op eene Jaarwedde van f 225, **IEEMAND**, van een onbesproken gedrag en eene vlugge nette hand schrijvende. Zij die in het genot zijn van eenig pensioen en eenige administratieve kennis hebben, zullen bij voorkeur in aanmerking komen. Adres met franco Brieven, voor 6 December e. k., aan Burgemeester en Wethouders der Gemeente.

APOTHEEK.
Men vraagt terstond of zoo spoedig mogelijk: Een bekwaam **BEDIENDE**, tegen ruim Salaris.
Adres PRINS EN GILTAY, Dordrecht.

BOEKDRUKKER.
D. MIJS, te Tiel, vraagt om met 1 December aanstaande in dienst te treden, voor vast werk, een bekwaam **BOEKDRUKKER**, van de P. G., die tevens goed kan zetten. Alleen zij die bewijzen van goed gedrag kunnen overleggen komen in aanmerking. Brieven franco, met opgave van voorwaarden.

**** Een BROODBAKKERSKNECHT**, zag zich gaarne met 1° Januarij in eene fatsoenlijke betrekking geplaatst. Met franco Brieven, Letter A., adres den Heer P. C. VAN PUT, ten Huize van de Wed. Kool, te Leerdam op de Markt.

**** Een gehuwd TUINMAN**, van de P. G., bekwaam voor zijn vak en van beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne met Februarij of eerder geplaatst. Adres franco Brieven, onder Lett. B., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

**** Eene JUFVROUW**, van middelbaren leeftijd, vroeger eene reeks van jaren als Gouvernante werkzaam, thans in eene der aangenaamste Streken van Gelderland stil levende, wenschte één of twee jonge **MEISJES** bij zich te hebben, met wier onderwijs en opvoeding zij zich zou kunnen belasten. Adres met franco Brieven, onder Letters A. R., bij den Boekhandelaar J. V. SCHATTENKERK, te Doesborgh.

**** Tegen Februarij (primo of half)**, wenscht eene **JUFVROUW**, van goede Familie, P. G., middelbaren leeftijd, (uithoofde van al te uitgebreide omgeving, hare Conditie alsdan verlatende), zich herplaatst te zien tot Directie over een Gezin, en zorg voor moederlooze Kinderen. Hoonête behandeling heeft zij in de eerste plaats op het oog; houdende zich overtuigd, dat zoowel uit tegenwoordige, als vroegere betrekkingen, gunstige getuigenissen gegeven zullen worden. Adres franco, Letter X. X., bij den Boekhandelaar P. C. HOOG, te Rotterdam.

**** In een Gezin van twee Personen**, uit den deftigen stand, met ééne Dienstbode, wordt tegen 1° Januarij 1863 gevraagd, eene **JUFVROUW**, van de P. G., van niet te geringe afkomst, eenvoudig van gewoonte en Kleederdragt, voorzien van goede getuigschriften, zoo wegens stipte eerlijkheid, zacht humeur als van bekwaamheid in het Naaijen, het behandelen der Wasch en het Koken, dit laatste moet zij genegen zijn dagelijks op zich te nemen. Salaris f 60. Opgave waar en bij wie informatie te bekomen zijn. Adres franco, onder Letter P., bij den Boekhandelaars de Weduwe M. MELDER, te Utrecht

**** Eene JUFVROUW**, van fatsoenlijke Familie, van middelbaren leeftijd en van de P. G., buiten haar toedoen hare tegenwoordige Betrekking, moetende verlaten. Zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als Huis-houdster, liefst in een klein Gezin, tot assistentie, of tot Gezelschap eener bejaarde Dame. Zullende meer op eene minzame behandeling, dan wel op groot Salaris letten. Adres met franco Brieven, Letter D., bij den Boekhandelaar H. TEN HOET, te Nijmegen.

**** In een druk Huisgezin wordt verlangd:** Eene fatsoenlijke **DERDE- of KINDERMEID**, P. G., gewoon met Kinderen omtegaan, geschikt voor de Wasch en voorts om in 't Huishouden behulpzaam te zijn. Vooral op dezulken zal worden geregardeerd, die door *humeur* en *gedrag* toonen waardig te zijn meer als *Lid des Huizes*, dan wel als *Dienstbode* beschouwd te worden. 't Salaris zal *opklimmend* zijn, te beginnen met f 50. Bewijzen tot aanbeveling franco. Lett. C. B., bij den Boekh. en Boekdrukker W. J. KAT, Kruisstraat te Haarlem.

**** Tegen 1° Febr. wordt gevraagd:** Eene bekwaame **KEUKENMEID**, P. G., tegen een Loon van 80 à 120 Guldens.
Brieven franco, aan Mejufvrouw de Wed. VAN DELDEN Hz., Boekhandel te Zwolle, onder Lett. Z.

**** Men verlangt in Amersfoort**, eene knappe **KEUKENMEID**, om dadelijk of met Februarij in dienst te treden. Alleen zij die voldoende bewijzen van bekwaamheid, eerlijkheid en goed zedelijk gedrag kunnen leveren zullen in aanmerking komen. Reflecterende, gelieve zich met franco Brieven, onder Letters K. M., of in *persoon*, te adresseren, bij den Boekhandelaar A. M. SLOTHOUWER, te Amersfoort.

HAARLEM.
GEDISTINGUEERDE VOORWERPEN, om te dienen tot Geschenken voor St. Nicolaas en Nieuwjaar, of bij Verlovingen, Huwelijken en andere Feestelijke gelegenheden, bestaande in pretieuse Stukken van onderscheiden aard, en meer bijzonder in uitmuntende en naar den laatsten smaak bewerkte Garnituren, Parures en andere eleganten Sieraden, met of zonder Paarden en Juweelen, zijn ten allen tijde te Haarlem, tot de *Amsterdamsche Magazijns-Prijzen* verkrijgbaar. Aanvragen te doen bij den Makelaar M. H. BINGER, Bakenessergracht N°. 647, door wiens tuschenkomst men het gewenschte in ruime keuze aan Huis ter bezigtiging kan bekomen, mits het verlangen daartoe hem twee dagen vooraf worde kenbaar gemaakt.

**** De Directie der Algemeene Brandwaarborg- en Verzekering-Maatschappij „Ultrajectum“** adverteert bij deze, dat van af heden geene overschrijvingen van Aandeelen vóór 15 December aanst. zullen plaats kunnen hebben.
De Directie,
Zeyst, W. D. F. SCHAS.
17 November 1862. P. M. DE LA COURT.

**** Men verlangt in een Dorp**, te KOOP of te HUUR: Een droog **HUIS** en **TUIN**, met vijf of zes Kamers, nauwkeurige opgave van prijs en verdere bijzonderheden, onder Letters N. N. franco, bij den Boekhandelaar J. SCHOONMAN, te Zutphen.

Haarlemmermeer.
Men vraagt te KOOP, in den *Haarlemmermeer*, **20 à 30 Bunders LAND**, met of zonder **WONING**, hetzij terstond te aanvaarden of ook later, indien er nog eenige doch niet te lange Huur aan verbonden is. Opgaaf hoeveel Weiland en hoeveel Bouwland, met den *naasten Prijs* franco, onder Letter L., bij den Boek- en Papierhandelaar en Boekbinder F. H. P. KRELAGE, te Haarlem.

TE KOOP:
Eene soliede **SCHULP-NARRENSLEDE**, zoo goed als nieuw, met korte en lange Boomen, en eene **NOORD-HOLLANDSCHE CHAIS**, nieuw bekleed, met Onderstel om ook als Narrenslede te gebruiken. Te bezigtigen en franco te bevragen bij den Koetsier op den Stal van den Heer A. Wijnands, te Haarlem.

PUBLIEKE VERPACHTING
der beide **GABELLEN**, op den Straatweg tusschen Gouda en Bodegraven, op Dingsdag den 2den December 1862, des voormiddags ten elf ure, in *het Gemeentehuis* te Bodegraven, zullende aldaar en in het Logement „de Romein“ te Gouda, de Conditien-acht dagen te voren worden ter visie gelegd.

GROOTE VERKOOPING OP SPAAR EN HOVEN, te **SCHOOTEN bij HAARLEM**, op Dingsdag den 2den en Woensdag den 3den December 1862. Van **EIKEN-, ESSCHEN-, BERKEN-** en andere **BOOMEN** en **HEESTERS**, benevens eene groote partij zwaar **HAKHOUT**, alles gemakkelijk te Water te vervoeren en aan den Straatweg bij Haarlem.

 HOUTVERKOOPING
op **DUINREL**, onder Wassenaar, op *Woensdag 3 December* 1862, des morgens ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij **HAKHOUT**, bijzonder zware **BEUKEN BOOMEN** en gezaagd **BRANDHOUT**; voorts in de **PAN MEIJENDEL** in de Zeeduinen, **BERKEN HAKHOUT** en **POPULIEREN BOOMEN**. Breeder bij Billetten.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN BALKEN.
De Heeren **AMONS** en **HAAGSMA**, te Nieuwediep, presenteren op Maandag 24 November 1862, 's morgens om 10 ure, ten huize van den Heer *d'Ancona*, te Helder, ten overstaan van den Notaris **W. J. HIDDE BOK**, publiek te Verkoopen, *om contant geld*:
Ongeveer **800 NOORDSCHE BALKEN**, maats en bovenmaats, van 14 tot 30 Voeten lang, allen liggende aan den Zeedijk te Helder, afkomstig der Lading van het gestrande en verbrijzelde Noordsche Brikschip *Gausta*,

Kapt. Scheen, van Drammen naar Amsterdam bestemd geweest.

Nadere informatie, ten Kantore van de Heeren Amons en Huugsmas en den Notaris W. J. Hidde Bok, gemeld.
ZEGT HET VOORT.

* * Men is van meening om op Dingsdag den 25sten November 1862, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg van de Weduwe K. Visser, in den Wieringerwaard in het openbaar te Verkoopen:

Eenige Perceelen **WEI- en BOUWLAND**, gelegen in den Wieringerwaard, Kadaster Sectie D, N°. 93, 94, 95, 96 en 87, ter gezamenlijke grootte van 7 Bunders, 36 Roeden, 60 Ellen. En

Eenige Perceelen **WEILAND** met een **BOSCHJE**, gelegen in de Gemeente Barsingerhorn, Kadaster Sectie A, N°. 25, 44, 45, 46, 47, 75, 78, 79 en 88, ter gezamenlijke grootte van 9 Bunders, 44 Roeden, 10 Ellen.

Breder bij Billetten omschreven en in Teekening gebragt. Nadere informatie zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris **ABR. P. DE LANGE**, te Schoorluidam.

VERKOOPING

van eene aanzienlijke verzameling van **BOEKEN**, over *Godgeleerdheid en Zedekunde, Geschiedenis, Regtsgeleerdheid, Natuurlijke Historie, Dicht- en Letterkunde*, waaronder vele voornamste Werken voorkomen; voorts **KAARTEN**, (waaronder de *Rivierkaarten*, uitgegeven door het Dep^t. van Oorlog), **PLAATWERKEN, PLATEN en TEEKENINGEN**, benevens **HANDSCHRIFTEN**, waaronder een oud *Getijdeboek*, op perkament met prachtige miniaturen, *Germaansche, Romeinsche, Frankische en Middeleeuwsche OUDHEDEN*, antieke en moderne **PENNINGEN en MUNTEN, HEMEL- en AARDGLOBE, en BOEKENKAST**, op Maandag den 24sten November e. k., te Arnhem, bij de Boekhandelaars **Is. AN. NIJHOFF en ZON**, bij wien de Catalogus op *vrachtrijde* aanvraag, *kosteloos* verkrijgbaar is.

* * Door **G. B. VAN GOOR**, te Gouda, wordt met succes gedebiteerd:

J. G. SCHRIKKER,

METHODOLOGIE OM HET ITALIAANSCH DUBBEL-OF KOOPMANS-BOEKHOUDEN

binnen weinig tijds alleen door zich zelve, naar den aard en de volmaaktheid uit te voeren, waardoor een iegelijk, hoe ook onervaren, zich van deze Wetenschap, zonder eenig ander onderrigt, op eene gemakkelijke en eenvoudige manier kan verzekeren; alles in korte Schetsen duidelijk en bevattelijk voorgesteld, met een beknopt overzicht betreffende het houden van KOOPMANSBOEKEN, volgens het Wetboek van Koophandel. Tweede verbeterde druk. f 1,70.

VOLLEDIGE HANDLEIDING TOT HET BOEKHOUDEN VOOR DEN KLEINHANDELAAR EN WINKELIER. Prijs f 1,25.

BOEKGESCHENKEN.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit: **LEVENSTRIJD en LEVENSVREUGDE.** Een Verhaal uit het Engelsch door **Mevr. VAN WESTRHEENE.** 2 dln. met 2 titelplaten f 3,90. Geb. f 4,70.

A. W. GRUBE, Schetsen en Tafereelen uit het *Leven der Natuur en der Menschen* in de Vijf Werelddeelen. Met platen. — **AZIE en AUSTRALIE** f 1,40. — **AMERIKA** f 1,40. — **AFRIKA** f 1,40. — **EUROPA** f 1,40. Geb. f 1,80.

OTILIE WILDERMUTH, In het Daglicht. Tafereelen uit het werkelijk Leven. Met pl. f 1,80. Geb. f 2,20.

A. W. GRUBE, Schetsen en Tafereelen uit de *Geschiedenis der Oudheid*. Met platen. 1ste deel f 1,40. Geb. f 1,80. Met nog een deel compleet.

LEESCEZELSCHAPPEN,

die voor **wenig geld goede Boeken** verlangen, zijn deze werken mede zeer aan te bevelen. — De prijs is slechts de **helft** van hetgeen zij bij **gelijken inhoud** in gr. 8vo. zouden kosten.

Mede geven zij uit:

E. BULWER LYTTON, Een *zonderlinge Geschiedenis*. 2 dln. f 7,80.

FREDERIKA BREMER, Het *Leven in het land der vuuraanbidders*. 2 dln. f 5,40.

OLIVIA, door de Schrijfster van „*John Halifax*.” 2 dln. f 6,—.

* * Bij **H. C. A. CAMPAGNE**, te Tiel, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE COUPEUR,

GEOMETRISCHE HANDLEIDING IN DE SNIJKUNST, gegrond op verschillende meetkundige verdelingen van het menschelijk ligchaam, bewerkt tot zelfonderrigt voor *Kleermakers*, door **J. BEGON**.

Dit vooral voor pasbeginnende *Kleermakers* zoo nuttige werkje, voorziet in eene wezentlijke behoefte. Het onderscheidt zich gunstig door duidelijkheid van voorstelling, waardoor het zelfs door den geheel ongeoeffende zeer gemakkelijk kan worden begrepen. Het methodenstelsel is zoodanig ingerigt, dat ieder die dit werkje gebruikt, naar vaste beginselen zelf zijne patronen kan leeren vervaardigen, terwijl het op iedere modevorm, hoe die ook moge veranderen, kan worden toegepast en daardoor eene blijvende waarde behoudt.

* * Door **W. H. KIRBERGER**, te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

MAGDALENA.

EVANGELISCH JAARBOEKJE VOOR 1863, onder redactie van D^r. M. COHEN STUART en medewerking van D^r. L. R. BEYNEN, J. P. HASEBROEK, L. DE GEER, D^r. N. BEETS, W. VAN OOSTERWIJK BRUYN, C. E. VAN KOETVELD, ERICA, D^r. E. LAURILLARD, L. J. VAN RHIJN, M^r. H. J. KOENEN, J.

H. GUNNING JR., A. W. BRONSVELD, D. F. VAN HEYST, ELISE VAN CALCAR, C. W. VAN DER POT, J. J. VAN VOLLENHOVEN, P. VAN DER GOOT Pz., en O. G. HELDRING. Met drie Staalgravuren waarbij het **Portret** van D^r. L. C. LENTZ, geb. in Prachtband. Prijs f 2,90.

Portret van D^r. L. C. LENTZ, op groot Papier (Proefdruk). Prijs f 1,50.

Voorhanden bij H. J. VAN KESTEREN, te Amsterdam, voor:

90 CENT IN PLAATS VAN f 2,40,
Chronologisch Handboek,
bij de beoefening der
NEDERLANDSCHE GESCHIEDENIS.

Ten dienste van het Lager en Middelbaar Onderwijs, door H. P. DE WALD, 212 Blz., compres gedrukt in drie Kolommen.

DE DOCTOR,

Door **A. TROLLOPE**; naar den **VIERTEN DRUK**, uit het Engelsch, door **Mevr. VAN WESTRHEENE**, 1860. 3 Deelen, met 3 Platen. Vroeger f 8,40; thans f 3.

FOLCHETTO MALESPINA,

of HET BELEG VAN TORTONA,
HISTORISCHE ROMAN UIT DE XI^{de} EEUW.

Naar het Italiaansch, door **VARESE (DEN ITALIANSCHEN WALTER SCOTT)**, door **MARCELLUS**. 1861. Met 1 Plaat. Vroeger f 4,20; thans f 2.

Bovenstaande ROMANS worden thans uitgegeven bij **G. THEOD. BOM**, Kalverstraat, E 10, te Amsterdam.

Uitgave van **P. N. VAN KAMPEN**, te Amsterdam.

* * Door den Uitgever **G. B. VAN GOOR**, te Gouda, wordt met succes gedebiteerd:

I. DE ONVERMOEIDE SPEELMAKKER, of volledige verzameling van nuttige en aangename SPELEN, UITSPANNINGEN, LICHTAAMSOEFFENINGEN en andere BEZIGHEDEN, zowel in huis als in de open lucht voor Jongens en Meisjes. — Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije houtsnij-figures. Prijs f 2,—.

II. MINA KORN, HAAK-BOEKJE, ONDERRIGT EN VOORBEELDEN VOOR ALLERLEI WERKEN in het Haken. 4^e druk. f 0,90.

III. B. MARKERS. HET KIND IN OMGANG MET GOD, of gebeden voor Kinderen van 3 tot 12 jaren. Met 4 fraai gekleurde Plaatjes f 0,70. Goedkoope uitgaaf zonder Plaatjes f 0,35.

In alle Boekwinkels verkrijgbaar:
BIJBELSCHE CATECHISATIEBOEK voor Huiselijk gebruik: eene handleiding voor Ouders en anderen, die zelve aan hunne Kinderen en Huisgeenooten onderrigt in de Godsdienst wenschen te geven, door **A. RUTGERS VAN DER LOEFF**, Predikant te Leiden, 3^e druk. Prijs Volksu. f 1,90. id. geb. f 2,25. id. geb. in prachtb. met 20 staalpl. f 5,60.
Wie nog nader met den geest en de deugdelijkheid van het Bijbelsch Catechisatieboek bekend gemaakt wenscht te worden, leze in het Prospectus de aanbevelingen van de Professoren **J. H. Scholten** en **W. Muurling** en van de Predikanten **C. W. van der Pot**, **C. Sepp** en **Alb. van Toorenebergen**.
Leiden. **NOOTHOF VAN GOOR.**

Voor f 6.25

worden tot 1° December 1862

(immers zoolang de voorraad strekt)

AANGEBODEN:

DE VIJF VERSCHENEN JAARGANGEN

VAN
SURINGARS GOEDKOOPE

BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN

GEZELLIG EN NUTTIG ONDERHOUD AAN
DEN HUISSELIJKE HAARD.

Deze vijf jaargangen vormen vijf groot-imperiaal-oc-tavo boekdeelen, compres van druk in twee kolommen, te samen een inhoud leverende van vijftien gewone boekdeelen.

Afzonderlijke deelen of jaargangen van 1857—61 worden, zoo lang bovengemelde aanbieding duurt, tegen f 1,50 ieder verkrijgbaar gesteld.

Voor het loopende jaar 1862 en vervolgens blijft de prijs

op f 2,50 per jaargang, 't zij in maandelijksche afleveringen of bij deelen.

Die van deze aanbieding gebruik wenschen te maken kunnen zich daartoe aanmelden bij hunnen gewonen Boekverkooper of bij den Uitgever **G. T. N. SURINGAR**.

* * **HEDEN VERSCHIJNT:**
Bibliotheek
der Geschiedenis.

Bloemlezing uit de werken der voornaamste Geschiedenis-schrijvers van vroegeren en lateren tijd, bijeenverzameld door
C. L. GÖRLITZ.

1° Deel. 1^e Aflevering.

Deze eerste Aflevering bevat:

Charlotte Corday, naar *Jules Michelet*.

De Slag bij Hastings, naar *Augustin Thierry*.

Een tweegevecht tusschen Koningen, naar *Karl Frenzel*.

De laatste oogenblikken van Maria Stuart, naar *Mignet*.

Tafereelen uit den Burger-Oorlog in de V^{er}de, naar *Mevr. De la Rochejaquelein*.

Karel de Groote en zijn tijd, naar *Eduard Dulac*.

De **Bibliotheek** zal verschijnen bij maandelijksche

Afleveringen van 50 Cents.

Men verbindt zich slechts voor 6 Afleveringen, welke

een deel vormen.

Aan de 400 eerste Intekenaren zal *gratis* worden

uitgereikt eene fraaije **Premieplaat**, nader bij Pro-

spectus omschreven.

De eerste Aflevering is voorhanden bij alle Boekhandelaars en bij de Uitgevers **VAN HOOGSTRATEN en GORTER**, te Zwolle.

* * Bij **A. W. SYTHOFF**, te Leiden, verschijnt dezer dagen:

De Minister Mr. J. R. Thorbecke

EN

HET RIJKS-HERBARIUM

IN 1852 EN 1862;

Benoeming en Ontslag van den Conservator

DOOR

H. VAN HALL,

Math. Mag. et Phil. Nat. Doct.

Prijs f 0,50.

* * Bij **A. C. KRUSEMAN**, te Haarlem, is dezer dagen verschenen:

EEN NIEUWE BUNDEL VAN

A. J. DE BULL.

Onder den Titel van:

VELERLEI

GEDICHTEN.

OUD EN NIEUW.

Deze **Bundel** bevat: *Johannes de Dooper*. — *Johannes de Evangelist*. — *Sint Caecilia*. — *Origenes*. — *Bach te Dresden*. — *Het verbond der Edelen*. — *Twee Zwaarden*. — *Katharijnes Keurspreuk*. — *Willem van St. Cijr*. — „*t' Muist wat van Katten komt!*” — *Een heel lieve Brief*. — *Rozegeur en Maneschijn*. — *Ongevraagde Raudgevingen*. — *Een brief van Tante*, met kritische aante-merkingen van *Nichtjen*. — *In de grijsheid*. — *Schoolbliven*, en een aantal kleine Dichtstukjes. Met Staalgravuren. Gebonden f 1,90. Ingenaaid f 1,60.

NAAR INDIË!

A. W. SYTHOFF, te Leiden, geeft uit:
VAN DISSEL en LUCARDIE'S

HOLLANDSCH LAAG-MALEISCH
WOORDENBOEKJE.

Gebonden in geheel Linnen f 1,80.

Voor Leesgezelschappen.

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft dezer dagen uitgegeven:

EEN STEEN DES AANSTOOTS

OF

HET GODSDIENSTIG LEVEN IN NEDERLAND.

DOOR

A. J. C. KREMER.

Drie Deelen, met drie Vignetten. PRIJS f 11,50.

C. van der POST Jr., debiteert met succes:
E. SCHUBERT, Praktisch Zak-Receptenboek voor de **DESTILLATIE**, uit het Hoogd. door **R. J. OPWYRDA**. 750 Recepten tot het bereiden van alle soorten van **Liqueuren, dubbele en enkele Brandewijnen**, op den warmen zoowel als op den kouden weg: van **Absynth, Maag-droppels, Elixers, Punch- en Grogextracten, Vruchwijnen, Rum's, Arac's, Cognac's en Franse Brandewijnen, enz, enz.** Prijs f 1,90.

Dit Boek is geheel en al *Practisch*, en zamengesteld uit den rijken schat van ervaring van den kundigen schrijver, benevens voorschriften, die door bekwaame practische beoefenaars van het Distilleervak *beproefd en goed bevonden* zijn. *Destillateurs, Liqueurmakers, Suikerbakkers, Kooplieden*, die hiernaar te werk gaan, kunnen zeker zijn van een gunstig resultaat.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN**.